

Cena različnega orodja je od 75 kraje. do 2 gold. 75 kraje.

Gosp. Jožef Debevec, odbornik družbe kmetijske, je po želji g. Polaka prevzel nalog, da sprejema naročila omenjenega vrtnarskega orodja.

* *Strešnike iz vlitega železa* izdeluje neka fužina na Saksonskem, s katerimi se streha cenejše pokrije kakor z navadnimi strešniki iz opeke (cegla) ali skrilov, pa veliko dalje časa trpijo kakor ti. „Oest. Landw. Wochensblatt“ v svojem prvem listu pravi, da že toliko se je priznala potreba, strešnike iz bolj stanovitnega materiala narediti kakor so navadni, ki radi pokajo, krušijo in lomijo; al strešniki železni bili so pretežki in predragi; zdaj pa je navedena fužina iznašla strešnike iz vlitega železa, ki utegnejo kmalu v občno rabo priti. —

Nove postave.

Postava o nabiri rekrutov za letošnje leto v Avstriji.

Presvitli cesar je s sklepom od 23. decembra l. l. potrdil postavo, po kateri se ima za letošnje leto nabrati 54.541 mož za stalno armado na suhem in na morji, zraven teh pa še 5454 mož za reservo iz tistih vrst starosti, ki so postavno odločene.

To število je tedaj tolikošno, kolikoršno bilo je lansko.

Finančna postava za leto 1877.

Službeni časnik Avstrijske vlade je 31. decembra lanskoga leta razglasil finančno postavo za letošnje leto, po kateri so stroški skupaj ustanovljeni na 405 milijonov in 569.474 goldinarjev, skupni dohodki pa na 376 milijonov in 637.817 gld., po takem znaša primanj kava 28 milijonov in 931.657 gold., ki se ima pokriti z izdatkom rente v zlatu.

Slovstvene stvari.

Matičine knjige za leto 1876.

Knjig, kateri je podala neumorno na slovstvenem polju za izobraženost Slovenov delovajoča „Matica slovenska“ za leto 1876. svojim udom, mora biti vsakedo njih vesel. Tudi nadaljevanje zemljevidov „atlanta“ je prišlo zopet ob pravem času in od mnogih strani se glasé želje, da bi „Matica“ to lepo delo skoro dovršila. Tudi kar se tiče tipografske vrednosti knjig in zemljevidov, mora se odkrito reči, da je popolnem dostojava, osobito, ako se pomici, kako drage so danes tiskovine. Naj bi dakle „Matica“ slovenska“ nahajala med Sloveni od leta do leta več priateljev! Tako je bode moči, še natančnejše in obširnejše izpolnovati svoj nalog: prospeh narodne omike.

„Matičini“ knjigi ste:

1. „*Letopis*“, ki ima poleg društvenih naznanil in imenika udov (kar se je letos taktno objavilo na konci knjige), mnogo zanimivih in raznovrstnih sestavkov poučnega in zabavnega vsebinka. Prvi Dav. Trstenjakov spis „Slovenski elementi v Venetščini“ (nadaljevanje) je delo, o katerem smejo in morejo sodeč pisati le filologi „ex professione“. Starosta naš gosp. Trstenjak se vedno trudi z mladeniškim entuzijazmom za nas in nam žrtvuje vse svoje velike

duševne zmožnosti. Hvala mu! — Dr. M. Samčeva antropologična sestavka „možgani“ in „kanibalizem“ sta zelo interesantna in umeje ju brez teže tudi prost čitatelj. — „Numismatični spominki iz l. 1848. in 1849“, sestavil J. Parapat, je važen donesek za slovansko numismatiko. — Dr. Jan. Bleiweis je ravno sedaj, ko je prevažno „iztočno vprašanje“ na dnevnem redu, vstregel многim Slovenom z objavljenjem Vernetovega prevoda dveh „koranovih súr“, in isto tako je vse hvale vredno, kar ima „Letopis“ še druge tvarine od gosp. Stareta, Parapata, Štiftarja in Ivan Tomšiča.

2. „*Dr. Lovro Toman*“. S podobo, životopisom (načrtal A. Praprotnik) in pesniško ostalino pokojnega rodoljuba.

Dolgo že smo pričakovali te knjige; zdaj je izgotovljena. Životopis je obširen in zná se mu, da ga je pisala roka prijatelja. Dobro so narisane vse važne epohe v Tomanovem življenji in jasno stopi bralcu pred oči njega podoba, ako bere te vrste. A nekaj pogreša prijatelj literarne zgodovine v knjigi: pogreša namreč poročila o množini in kakovosti pesniške ostaline in kako se je delalo z njo. Pri možu, kakor Toman, je kaj takega važno. Vendar to ni očitanje, ampak le prijazna opomba; sploh, kakor rečeno, je vse dobro narejeno. — Pesmi — o njih ni treba mnogo pisati — Tomanove so, rodoljubnega Toma, in le gêne ljubezniškega pesništva je v tej knjigi nova prikazen za nas. Ker ni pesnik sam dovršil dela, ga ne smemo ostro soditi, ako ni vse, kakor bi želeli. Izkušnje učé, da taka izdanja najbolj oskrbē dušni očetje sami, kar pa ni vselej in vsem dano. Mnogo katera lepa in vzvišena misel je izračena v Tomanovih pričujočih pesmih in ostale bodo drag spomin nam in potomcem našim.

Da je bil dr. Toman še veči domoljub kakor pesnik, je sploh znano. Naj toraj v imenovanem smislu objavim tudi jaz pri tej priliki prost donesek v karakteristiko njegovega patriotizma. Dne 8. nov. 1869. l. me nenadejano obišče blagi mož, katerega nisem takoj izpoznal, ako tudi sem bil videl njega sliko v Gj. Klaricevem „Slavjanskem Jugu.“ Po kratkem nagovoru mi razodene svojo „veliko prošnjo“, naj bi namreč jaz spisal zbirkо slovenskih vojaških pesem za našega domačega polka fante, kateri so bili tedaj v Trientu na Tiolskem, da bi tudi na tujem ne pozabili svoje domovine, temuč je hranili v srci zvesto ljubezen. Knjiga bi posvečena bila polka poveljniku baronu Kuhnu, in za pesmi epičnega značaja mi je bil dal dr. Toman zgodovino našega polka, da bi jo študiral in v njej našel morebiti kak motiv. Objaviti morem in moram še danes, da nisem bil pri volji, prevzeti naloge. Opomnil sem dr. Tomanu, da ne poznam vojaškega življenja, da so Nemci smešili Gleima, ki je „za pečjó“ pisal svoje vojaške pesmi in da celo Nemci sploh, razven Körnerjevih, Schenkendorfovih in Arndtovih plamenečih bojnih pesmi nimajo nič izvrstnega v tej meri — vse brez vspeha! Vdal sem se naposled in dejal, da hočem spisati najprej nekatere poskušnje, in ako mu bode to po volji, budem delal naprej. Vse je bilo prav dr. Tomanu in spisal sem res 10 pesmi, pa le bolj rodoljubnega vsebinka, *) kajti pusta zgodovina polka me ni mogla prav nič navdušiti in nijeden moment v njej se mi ni zdel vreden pesniškega obdelovanja. Bil bi zatorej pisal pesmi sam in poleg tega še nabral lepih narodnih in umetljnih vojaških ter uredil delo

*) Objavljenih je v „Novicah“ l. 1870. izmed teh pesem 8 komadov.